

F. t. l. vedr. straffeloven

samfundstjeneste i stedet for en ubetinget frihedsstraf anvender en fast omregningsfaktor fra antallet af dage i frihedsstraffen til antallet af samfundstjenestetimer. En sådan fast omregningsfaktor vil samtidig kunne sikre en vis differentiering i antal samfundstjenestetimer i de foreliggende tilfælde, hvor der udmåles helt korte frihedsstraffe.

Som det fremgår af pkt. 2.2.2.1. er de nugældende strafpositioner for udmålingen af ubetinget frihedsstraf for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden ganske nuancerede.

I sin udtalelse om et lovudkast fra Justitsministeriet vedrørende nyordningen (bilag 3) har Straffelovrådet imidlertid bl.a. udtalt, at det er ufornødent at lade den nugældende meget nuancerede og detaljerede praksis for udmåling af ubetingede frihedsstraffe for spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden afspejle sig i en tilsvarende detaljeret udmåling af timetallet for arbejdspligten ved betingede domme med vilkår om samfundstjeneste for disse lovovertrædelser. En beskeden forskel i arbejdspligtens omfang vil ikke i særlig grad kunne afspejle forskelle i det strafbare forholds grovhed eller kunne begrundes i hensynet til reaktionens følelighed. Samtidig indebærer det af Straffelovrådet anbefalede mindstetimetallet på 30 timer, jf. pkt. 3.2.3.1., at der under alle omstændigheder sker en relativ skærpelse af straffen for de mindst alvorlige tilfælde af spirituskørsel, der afgøres med samfundstjeneste, i forhold til de groveste tilfælde af spirituskørsel, hvor denne sanktion anvendes.

På den baggrund finder Straffelovrådet derfor, at der på det område, som nyordningen retter sig mod, bør anvendes færre positioner for udmålingen af samfundstjenestetiden end foreslået i bemærkningerne til Justitsministeriets lovudkast, formentlig ikke over tre positioner. Ved de mindst alvorlige tilfælde af spirituskørsel eller kørsel i frakendelsestiden, der omfattes af nyordningen, f.eks. 10-14 dages hæfte, ville et timeantal svarende til mindstetimetallet på 30 timer kunne være passende. Ved tilfælde af spirituskørsel, eventuelt i kombination med kørsel i frakendelsestiden, der i dag afgøres med hæfte eller fængsel i f.eks. 40-50 dage, ville det være naturligt, at strafpositionen blev samfundstjeneste i 60 timer for at korrespondere med niveauet for udmåling af samfundstjeneste ved længere frihedsstraffe. Imellem disse yderpunkter er der et mellemområde, hvor der kunne rejses spørgsmål om anvendelse af en eller flere strafpositioner. Som nævnt finder Straffelovrådet det ikke hensigtsmæssigt, at der anvendes mere end i alt tre strafpositioner, således at straffen i dette mellemområde eksempelvis kunne udmåles til 40 timers samfundstjeneste.

Straffelovrådet finder det ikke påkrævet, at der angives strafpositioner for de - ret fåtallige - tilfælde af spirituskørsel, eventuelt i kombination med kørsel i frakendelsestiden, som efter gældende retspraksis vil føre til en frihedsstraf på 60 dage eller derover.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Straffelovrådets synspunkter vedrørende antallet af strafpositioner for udmålingen af samfundstjeneste på det område, som nyordningen retter sig imod, og for de niveauer for udmålingen af samfundstjenestetimetallet, som Straffelovrådet har peget på.

De foreslåede positioner for udmålingen af antallet af samfundstjenestetimer dækker, som det fremgår, over tilfældegrupper af meget varierende grovhed. De er således vejledende, og der kan i det konkrete tilfælde afhængigt af sagens omstændigheder være anledning til at fastsætte et afvigende timeantal.

Tilfælde af spirituskørsel, eventuelt i kombination med kørsel i frakendelsestiden, som efter gældende retspraksis vil føre til en frihedsstraf på mere end 60 dage, vil ofte have en sådan grovhed, herunder så mange tidligere tilfælde af spirituskørsel med gentagelsesvirkning, at samfundstjeneste ikke bør finde anvendelse. Der er imidlertid intet til hinder for, at også sådanne tilfælde afgøres med samfundstjeneste, hvis det efter en konkret, individuel vurdering findes forsvareligt at idømme en betinget dom eller kombination med vilkår om samfundstjeneste i stedet for den ubetingede frihedsstraf for spirituskørsel. For så vidt angår praksis for udmåling af samfundstjenestetimer ved længerevarende straffe henvises til bilag 2.

Som nævnt under pkt. 1 er Justitsministeriet opmærksom på, at angivelsen af retningslinier for nyordningen og herunder for overgangen mellem frihedsstraf og samfundstjeneste kan give anledning til overvejelser af mere principiel karakter.

I forbindelse med behandlingen af et lovforslag om bl.a. ændring af våbenloven og straffeloven (vedtaget som lov nr. 350 af 23. maj 1997) besvarede Justitsministeriet et spørgsmål om bl.a. regulering af strafudmålingen i bemærkningerne til et lovforslag. Justitsministeriet tilkendegav som sin principielle opfattelse, at lovgivningsmagten i almindelighed ikke bør give præcise anvisninger på det forudsatte strafudmålingsniveau og i hvert fald ikke lægge op til, at der i konkrete tilfælde ikke kan ske fravigelse af den tilsigtede ændring i overensstemmelse med sædvanlige strafudmålingsprincipper. Justitsministeriet fandt imidlertid samtidig, at lovgivningsmagten - også i forhold til grundlovens § 3 - er berettiget til, hvis der er særlig begrundelse herfor, at give mere detaljerede retningslinier til domstolene om de ændringer i straf-